

OP BAAARS VANUIT DE 'JAK'

Steven Bockstal (50) vist al dertig jaar op zeebaars, waarvan de helft vanuit de kajak. De Westerschelde is tegenwoordig zijn werkterrein. Op dit bijzonder uitdagende water kun je met flink wat doorzettingsvermogen en een dosis gezond verstand fantastisch vanuit de 'jak' op zeebaars vissen. In dit artikel licht Steven zijn aanpak toe.

TEKST: STEVEN BOCKSTAL > FOTOGRAFIE: SANDER BOER

Het vissen vanuit een kajak was omstreeks 2006/2007 al enorm populair in de Verenigde Staten, maar stond in Europa nog in de kinderschoenen. Van wat ik op internet las, werd ik echter zo enthousiast dat ik een kajak heb aangeschaft. Na het nodige wikken en wegen viel de keuze op het type Outback. Deze is voorzien van het mirage drive systeem, wat het mogelijk maakt om de handen vrij te houden. Zo kan je comfortabel vissen met een hengel in de hand. Hoewel deze kajak een echte vismachine is, heb ik me deze manier van vissen wel eigen moeten maken. Dit met behulp van wat online informatie en door middel van de nodige schade en schande in de praktijk. Eerst op de wat rustigere Oosterschelde, tegenwoordig vis ik meer op de Westerschelde. Om je op weg te helpen bij de zeebaarsvisserij vanuit de kajak, heb ik de belangrijkste lessen die ik de loop der jaren heb geleerd op een rijtje gezet. Dit zodat je op een veilige wijze ten volle van deze manier van vissen kunt genieten. Doe er je voordeel mee en wellicht zie ik jullie binnenkort ergens op de machtige Westerschelde.

GA BIJ VOORKEUR SAMEN MET EEN VISMAAT HET WATER OP, ZODAT JE ELKAAR IN HET OOG KAN HOUDEN EN WAAR NODIG ASSISTENTIE KAN VERLENEN

>> VEILIGHEID

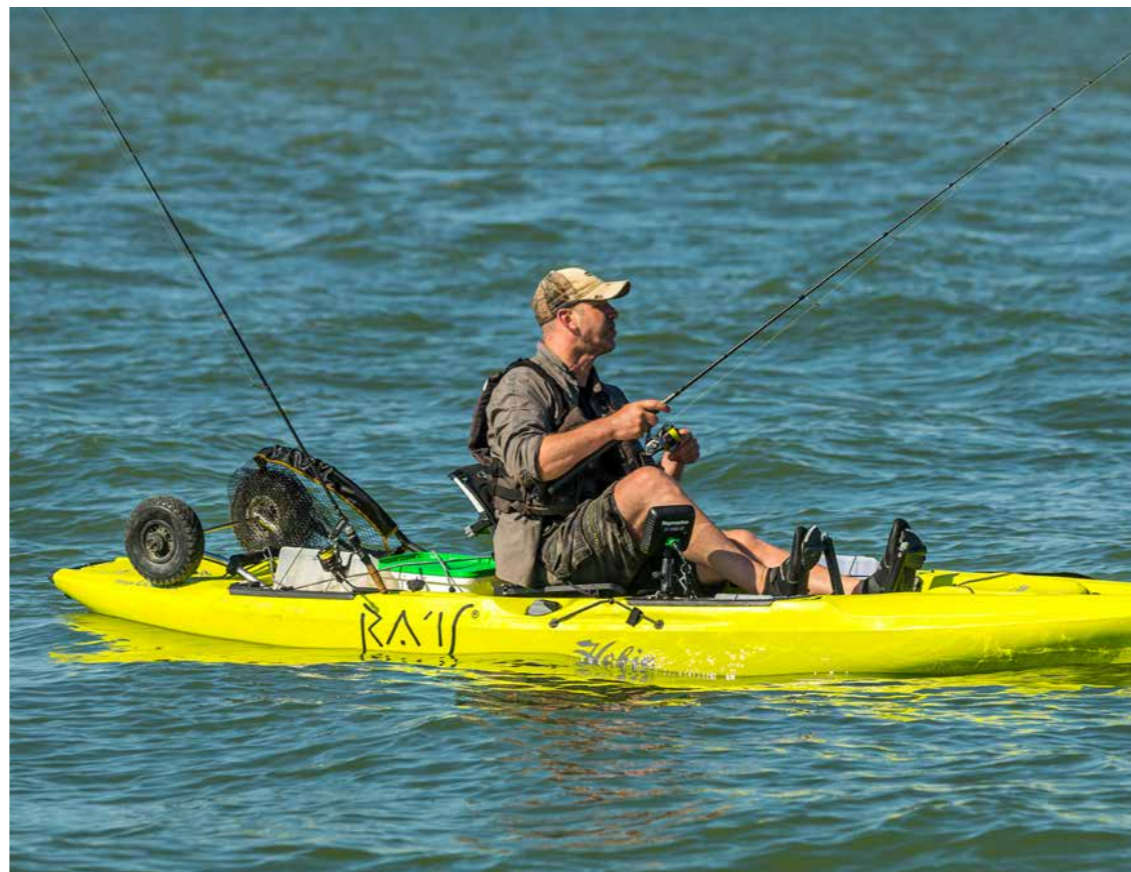
Als je met de kajak het water op gaat, staat veiligheid altijd met stip op één – zeker op een drukbevaren water als de Westerschelde. Zorg dus dat je de verkeersregels op het water kent en veilig te werk gaat. Draag om te beginnen dus altijd een reddingsvest. Let daarbij vooral op het comfort en het drijfvermogen van het vest. Dit gaat namelijk je leven redden als je onverhoopt uit de kajak valt. Je kunt eventueel een zekeringstouw tussen jou en de kajak bevestigen – zoals surfers ook doen met hun plank – maar dan moet je wel 100% zeker weten dat je kajak niet zinkt. Kies bij voorkeur ook voor een kajak met een opvallende kleur, zodat je optimaal zichtbaar bent. Zorg er ook voor dat je weet hoe stabiel jouw vaartuig is. Test dit uit op een ondiep binnenwater. Ga rechtop staan, kruip even rond, voer zoveel mogelijk denkbare manoeuvres uit zodat je weet waar de grenzen van je bewegingsvrijheid liggen. Maak ook altijd een plan voordat je het water opgaat. Kijk naar de omstandigheden (zoals het getij en weer) en bepaal mede op basis daarvan hoe je de sessie indeelt. Dit heeft als extra voordeel dat je minder, maar meer uitgelezen materiaal aan boord hebt en je vangkans worden vergroot. Laat tenslotte het thuisfront weten waar je gaat vissen en zorg voor een opgeladen mobiele telefoon die je in een watterdichte zak meeneemt.

Draag altijd een reddingsvest.

Bevestig je (zoutwaterbestendige) spullen aan de kajak met behulp van zekeringslijnen.

>> TECHNIEKEN

Vanuit de kajak kun je diverse visstechnieken toepassen. Driftend vis ik voornamelijk verticalend, zoals je ook op snoekbaars vist. Lift het kunststas (shad of pilker) 1 à 1,5 meter omhoog en laat dit vervolgens weer langzaam naar de bodem zakken. Zo'n 99% van de aanbeten krijg je tijdens het opdraaien van het kunststas een aanbeet verwachten – zelfs tot vlak bij de kajak. Draai je kunststas daarom niet te snel binnen. De tweede techniek die ik toepas is om al trappend net achter de stek gaan 'hangen' en mijn shad vrij ver stroomopwaarts uitwerpen. Bij het afzinken van het kunststas draai ik langzaam mijn draad op spanning

tot ik contact voel met de bodem. Vanaf dat moment versnel ik het binnendraaien om de shad mooi boven de bodem te houden. Zo krijg je de snoeiharde aanbeten die dit spelletje zo machtig mooi maken. Je kunt nog op tal van andere manieren zeebaars vangen vanuit de kajak. Bijvoorbeeld met een dropshotmontage, een techniek die ook heel erg effectief is – niet alleen met kunststas, maar ook met een zager. Driftend of stil hangend op één plek werpend vissen werkt ook prima. Neem dus zeker ook wat *hardbaits* mee, zowel duikende- als oppervlaktepluggen.

Kies bij helder water voor meer natuurlijke kleuren (ayu en sardine) en in troebel water voor fellere of contrastrijke kleuren (wit, chartreuse, roze en zwart)

Check het weer en getij voor vertrek, zodat je niet wordt verrast door golfslag, sterke stroming, harde wind of onweer

>> GETIJ EN WEER

Maak je plannen om te gaan vissen? Check dan altijd eerst de weersverwachtingen voor die periode. Windstil tot 3 Beaufort is ideaal visweer, maar vanaf 4 Beaufort wordt het al redelijk lastig vissen. Bedenk ook dat de golven zich bij het wisselen van het getij anders gaan gedragen. Stroming tegen wind zorgt voor veel meer golfslag dan wanneer de stroming en de wind in dezelfde richting staan. Naast de weersverwachting speelt ook het getij een belangrijke rol. Zo vermijd ik springtij. De kans dat je dan vis vangt is minimaal omdat je veel te snel over de stek heen drift – op anker vissen is geen optie, aangezien de sterke stroming in combinatie met een groot voorbijvarend containerschip je kajak onder water kan trekken. Zwaarder vissen zodat je shad alsnog de bodem bereikt kan wel, maar resulteert voornamelijk in materiaalverlies. Twee dagen voor en na springtij heeft mijn voorkeur, maar veel hangt af van de stek. Zelf vis ik meestal op drift of houd ik de kajak al trappend in de buurt van de stek. Dit vraagt wat meer inspanning, maar is super voor de conditie. Onderschat de stroming niet, zeker op plekken met grote diepteverschillen. Het bodemverloop duikt soms van slechts een paar meter naar 20-30 meter diep. Op die plekken ben je een speelbal van de stroming en heb je maar weinig in te brengen. Vermijd deze plaatsen als je geen goede conditie of (nog) te weinig ervaring hebt.

>> MATERIAALKEUZE

Doorgaans neem ik twee hengels mee. Met de ene vis ik shads en pilkers, de andere gebruik ik voor de plugvisserij. Kies in beide gevallen voor een redelijk strakke hengel, zodat je snel kan reageren om de haak te zetten. De hengel moet ook een stevige ruggengraat hebben, want een zeebaars van deftig formaat kan ferm tekeergaan. Voor beide stokken geldt dat de ideale lengte van de hengel 2.00 tot 2.40 meter bedraagt. Het liefst met een kort handvat, zodat je gemakkelijk kan werpen en manoeuvreren. Een werpgewicht tot 30 à 40 gram is meer dan genoeg: meestal vis ik met jigkopjes van 7 à 10 gram tot maximum 25 à 30 gram, naargelang de stroomsterkte en diepte. Vis je driftend? Kies dan voor spitse jigkoppen die door het water 'snijden' en je shad snel naar de bodem brengen. Werp je dan voor allerlei soorten jigkoppen gebruiken. Mijn gevlochten lijn heeft een diameter van 12/00 tot 14/00 en daaraan knoop ik een meter lange voorslag van om en bij de 40/00 à 50/00 – vanaf de kajak kun je veel lichter vissen dan vanaf de kant. Stel de slip van je molen – een 2500 model is meer dan prima – ook niet te strak af. Laat de zeebaars eerst maar lekker een paar runs nemen. Als jij de overhand krijgt, kun je de slip daarna wat vaster zetten. Is de vis uitgedrild en bij de kajak, dan komt een landingsnet goed van pas. Zo kan je de zeebaars naast de kajak in het water houden als je de boel organiseert voor het onthaken en een (eventuele) snelle foto. Tevens kun je de vis wat laten bekomen voordat je hem zijn vrijheid teruggeeft.

>> GOED OP JEZELF LETTEN

Let behalve op de omgeving, dieptemeter en vis ook goed op jezelf. Zorg dus voor bescherming tegen de zon in de vorm van een hoofddeksel, zonnebril en zonnebrandcrème. Neem ook voldoende eten en drinken mee, want tijdens een sessie zit je al snel een uur of vier à vijf op het water en verbrand je al trappend in de kajak ook de nodige energie. Voldoende 'brandstof' is daarom essentieel. Maak het jezelf tenslotte gemakkelijk en kies voor een toegankelijke en veilige plek waar je het water op- en afgaat. De diverse zandstrandjes lenen zich hier het best voor. Vermijd plekken met veel oesters, slik en steenstort. Daar loop je grote kans dat jij en/of de kajak averij oploopt.

IK RAAD HET TEN ZEEERSTE AF OM STEKKEN VLAKBIJ DE VAARGEUL TE BEVISSSEN – DAT IS LEVENSGEVAARLIJK!

>> DIEPTEMETER

Een dieptemeter is bij deze visserij een must. Zo ontdek je gemakkelijker potentieel interessante stekken. Kies voor een dieptemeter in combinatie met GPS, zodat je deze plekken kunt plotten. Focus je aandacht op obstakels, richels, plateaus en andere afwijkende structuren waar de zeebaars mooi zijn prooi kan belagen. Mijn ervaring is dat je het beste de zone van een meter of twaalf diep tot de oever kunt bestrijken. Dieper vissen heeft doorgaans geen zin aangezien daar praktisch geen aasvis zwemt. Zet naast de technologie ook je sportvisinstinct in en lees het wateroppervlak. Kijk hoe de stroming verandert tijdens het getij en let op stroomnaden. Langs die laatste plekken houdt zich gewoonlijk veel aasvis op, dus ook rovers zoals de zeebaars.

>> BAG LIMIT

Voor sportvissers geldt een bag limit van twee zeebaarzen (minimummaat: 42 cm) per persoon per dag. Het is een heerlijke vis, maar wel een waar we zuinig op moeten zijn. Het zeebaarsbestand is met de jaren zwaar gedecimeerd. De beschermingsmaatregelen die gelden voor zowel beroeps- als sportvissers moeten het tij doen keren, maar het zal nog even duren vooraleer de populatie weer is hersteld.

>> REGELS OP HET WATER

De Westerschelde is een drukbevaren water, waar op weg van en naar Antwerpen de grootste containerschepen ter wereld passeren. Blijf dus alert en houd met grote regelmaat de omgeving en het scheepvaartverkeer in het oog. Want als de oceaanreuzen jou éénmaal gepasseerd zijn, kun je enkele minuten later de hekgolven verwachten. Zie je deze aankomen? Stop dan even met vissen en stuur je kajak met de punt recht de aankomende golven in. Zou je schuin of dwars op de golf komen te liggen, dan maak je namelijk kans om te kapseizen. Zorg ook dat je op dat moment niet te dicht bij een ondiep talud ligt, want daar wellen de golven extra hoog op! Blijf ook altijd met de kajak tus-

sen de kant en de rode boeien die de vaargeul aanduiden. Het is bij wet verboden om de vaargeul over te steken; dit geldt ook bij havenmondingen. Let op: de geldboetes zijn niet mals en neem van mij aan dat *big brother is watching you* – zowel vanaf de kant als vanaf de boot. De zeevaartpolitie vaart regelmatig voorbij en komt je geregeld controleren. Sowieso raad ik het ten zeerste af om stekken te bevissen die vlak tegen de vaargeul liggen – dat is levensgevaarlijk! Bovendien zijn er zat stekken waar je geen hinder hebt van de grote containerschepen. Zoek het risico dus zeker niet op en vermijd gevaarlijk uitzijnde plekken! Het vangen van een zeebaars is je leven echt niet waard.